Et in Transnistria ego

* Englezii manifestă interes pentru relicvele comuniste

* Gardiştilor nistreni le-ar conveni, probabil, o unire cu Marea Britanie. Ubi bene, ibi patria

* O dovadă că Basarabia şi Transnistria nu sînt decît zone geografice ale statului românesc cu numele de Republica Moldova: atît la Chişinău cît şi la Tiraspol predomină presa şi cartea în limba rusă

Ziua de vineri, 7 februarie, am consacrat-o vizitării, împreună cu dl Peter Malcolm Slowe, a ultimului bastion al comunismului din Europa, autointitulata "Republică (Sovietică Socialistă M o l d o v e n e a s c ă) Transnistreană". Mai exact, a capitalei "republicane", Tiraspol. Dl Slowe, cetăţean britanic, reprezentant al proiectului educaţional "Tempus", destinat Europei estice şi finanţat de Comunitatea europeană, nu mai avusese posibilitatea să vadă comunismul sovietic pe viu. Preocuparea pentru cunoaşterea realităţilor de pe petecul de pămînt ce nu face parte din Ucraina, nici din C.S.I. (deşi probabil ar dori să devină al 12-lea stat al acestei Uniuni reînnoite), dar nu vrea să facă parte nici din Moldova (a cărei parte integrantă este), nici din România, ...deci, interesul nostru provenea tocmai din ciudăţenia (im)posturii sale.

Pe strada 25 octombrie există DOAR două statui ale lui Lenin, iar insemnele comuniste (lozinci, fotografii ale eroilor şi fruntaşilor, stele roşii, steagul roşu-verde al fostei R.S.S.M., stema U.R.S.S. etc.), nu deranjează pe localnicii care nu le mai iau în seamă, în schimb îi amuză pe străini. La chioşcuri se găseşte aceeaşi presă ca la Chişinău (preponderent în limba rusă) precum şi "Sfatul Ţării" (al doilea supliment literar), "Glasul naţiunii", "Ţara", "Moldova Suverană", la care se adaugă publicaţia "republicană" "Dnestrovskaia Pravda", purtătoarea "adevărurilor pur nistrene".

Soldaţii nu patrulează pe străzi, ei pur şi simplu există peste tot: în magazine, în hoteluri, instituţii oficiale. La hotelul "Drujba" erau cel puţin 5 soldaţi ce făceau de gardă la intrare. "Garda nistreană", respectiv "armata naţională a poporului nistrean" are uniformă uşor modificată pentru a se deosebi de soldaţii Armatei 14, zice-se, aflată în retragere (unde, nu se ştie). La "Dom sovetov" fac de strajă, în holul de la intrare, 3 tineri gardişti ce devin amabili cînd aud englezeşte. "Cum e în Anglia?" se interesează unul din ei. "Bine". "Desigur, bine", zîmbeşte amar adolescentul, gîndindu-se şi el la viitorul său... "Vine prezidentul!" dă cineva alarma şi careul incomplet încremeneşte în poziţie de drepţi cînd trece "tovarăşul Smirnov", îmbrăcat într-o scurtă de fîş negru, cu pălăria neagră pe cap, fără să spună nici un cuvînt, fără să privească în jur, urcînd în fugă scările...

În librării, situaţia seamănă perfect cu cea de la Chişinău. Cineva cumpără înaintea noastră literatură în limba română, îndeosebi cărţi pentru copii, rafturile rămînînd pline, în rest, cu carte în limba rusă. Curios pentru un tînăr "stat comunist": clasicii ideologiei lipsesc cu desăvîrşire. Se aşteaptă probabil colecţia "Din gîndirea preşedintelui Smirnov"... Englezul cumpără "Atlasul istoriei U.R.S.S.", pentru clasa a V-a, ca pe o relicvă de la Sfîntul Mormînt.

O ultimă remarcă: limba de comunicare cu interlocutorii noştri a fost preponderent româna. Aproape ca la Chisinău.

Veaceslav POPOVICI